

Sprawozdanie z pobytu delegacji Polskiego Towarzystwa Leśnego Oddział w Szczecinie w Republice Czeskiej

W dniach od 01.06.2024 do 04.06.2024 r miała miejsce wizyta delegacji leśników z oddziału szczecińskiego PTL w lasach Republiki Czeskiej. Wizyta odbyła się na zaproszenia Czeskiego Towarzystwa Leśnego, koordynowana przez Komisję Do spraw Współpracy z Zagranicą PTL a realizowana przez RDLP w Szczecinie wydział Organizacji i Kadr. Opiekę merytoryczną sprawował Wydział Hodowli Lasu i wydział Urządzania Lasu i Geomatyki RDLP w Szczecinie.

Celem przygotowanej wizyty było zapoznanie się leśników z Polski z dorobkiem leśnictwa w Republice Czeskiej. Szczególnie nakierowane zainteresowanie było na tematy związane z prowadzeniem drzewostanów sosnowych rębniami złożonymi z wykorzystaniem odnowienia samosiewem, jako zasadniczego sposobu odnowienia. Drugim wiodącym tematem było prowadzenie drzewostanów w granicach i w bezpośrednim sąsiedztwie dużych aglomeracji miejskich, które uwzględnia funkcje społeczne tych obszarów leśnych.

01.06 2024 Poniedziałek

Po przyjeździe do Czech żelaznym punktem wszystkich przybywających tutaj obcokrajowców jest Stolica państwa Praga. Przepiękne miasto ze swoimi zabytkami i niepowtarzalnym klimatem powitało uczestników wyjazdu deszczem. Pomimo to zaopiekowani przez przedstawicieli Czeskiego Towarzystwa leśnego również zachwyciliśmy się tym miastem.

02-06-2024 Wtorek

Doksa lasy byłego poligonu wojskowego i stacjonowania wojsk radzieckich. Obecnie drzewostany sosnowe zagospodarowywane przez leśników małymi zrębami do 2 ha, na których odnawianie w 80 % stanowi samosiew sosnowy. Na uwagę uczestników wyjazdu zwrócił fakt bardzo dobrej jakości odnowień i brak widocznych szkód od zwierzyny płowej. Pomimo żyznych siedlisk, które w polskiej siatce podziału zaliczyć moglibyśmy do siedlisk lasowych LMśw1 i LMśw2 nie występował również problem z zachwaszczeniem upraw. Zgodnie z doświadczeniem gospodarzy najlepiej w przygotowaniu gleby sprawdza się wykonanie płytkich bruzd po uprzednim usunięciu pozostałości pozrębowych zgarniarką zamontowaną na ciągniku rolniczym specjalizowanym.

Zdj. poniżej pokazuje przygotowanie powierzchni pod odnowienie samosiewem sosnowym

Kolejnym punktem wyjazdu by lasy miejskie zarządzane przez samorząd, w których leśnicy prowadzą gospodarkę nakierowana na realizację funkcji społecznych. Gospodarkę leśną prowadzi się ta realizują trzy zasadnicze cele: rekreacji wypoczynku ludności i zachowania krajobrazu leśnego i produkcji i sprzedaży surowca drzewnego. Jednocześnie obowiązuje tam zasada samofinansowania i rachunku ekonomicznego. Drzewostany sosnowe, które realizują takie cele różnią się od tych, do których przywykliśmy oglądać w naszym kraju. Główną różnicą jest ich dużo niższa zasobność i zadrzewienie przy jednoczesnym występowaniu młodego pokolenia w różnych fazach rozwojowych rosnąca obok siebie. Takie połączenie ma zapewnić trwałe realizowanie wszystkich wspomnianych wyżej celów. Ciekawą obserwacją było to, że w wszędzie była bardzo gęsta sieć stałych ścieżek spacerowo-rekreacyjnych ogólnie dostępnych bez ograniczeń dla mieszkańców, niezależnie od prac leśnych prowadzonych w tych drzewostanach.

Zdj. Poniżej przykład wielopiętrowego drzewostanu sosnowego typowego dla tych rejonów

03.06.2024. Środa

Celem drugiego dnia była wizyta w lasach miejskich w Hradec Kralowe. Pierwszym punktem zwiedzania były lasy miejskie miasta Hradec Kralowe zarządzane przez miejskie służby leśne. Służby zarządzające lasami zajmowały się jednocześnie eksploatacją złóż kruszywa znajdujących się pod obszarami zalesionymi jak i rekultywacja pól poeksploatacyjnych. Powierzchnie te znajdowały się pod opieką wydziału leśnego z Pragi, który prowadził na nich badania na temat przydatności poszczególnych gatunków do rekultywacji w kierunku leśnych oraz nad technikami hodowlanymi, które zapewniają jak największy sukces rekultywacji. Wyniki tych badań dowiodły, że w warunkach środkowych Czech gatunkiem najlepiej nadającym się do tego celu jest sosna pospolita, a sposobem odnowienia samosiew lub siew sztuczny.

Zdjęcie poniżej przedstawia młodnik na dawnym polu eksploatacyjnym

W dalszych etapach zwiedzania powierzchni doświadczalnych gospodarze z wydziału leśnego w Pradze prezentowali system urządzeń badawczych do analizy wpływu występowania podrostu i podszytu podstawowych gatunków leśnych na obieg wody w ekosystemie leśnym. Wnioski, jakimi się podzielili to te, że występowanie podszytów i podrostów powoduje, że mniej wody opadowej dociera do niższych warstw profilu glebowego i zasila wody podskórne i systemy korzeniowe drzew w nich się znajdujące. Stąd i większe pokrycie podszytów i podrostów w drzewostanach tym większa ich wrażliwość na suszę i szkody np. od jemioly.

W przed ostatnim dniu naszej wizyty w lasach republiki czeskiej odwiedziliśmy lasy kościelne, które stanowią w Czechach aż ok 3% powierzchni lasów. Gospodarka tam prowadzona cechuje wielofunkcyjność. Ten sam drzewostan pełni funkcje: rekreacyjną ochronną, gospodarczą, a w zależności od jego położenia i wieku poszczególne te funkcje zamiennie przewodzą w hierarchii ważności. Bardzo to przypomina model polski, podejście czeskie jest jednak bardziej elastyczne a decyzje podejmowane są na możliwie najniższym poziomie ci nakłada na służbę leśną konieczność większej samodzielności, decyzyjności, ale też zmusza do bardziej szerokiego analizowania wszystkich aspektów planowanych i wykonywanych prac zarówno z pozyskania, hodowli jak i zagospodarowania turystycznego. Doświadczenia to jest dla nas szczególnie interesujące.

04.06.2024 Czwartek

Ostatni dzień wizyty był dniem, w którym odwiedziliśmy kompleks skalny Czeski Raj W Adrspach. Lasy te i trasy turystyczna należą do nadleśnictwa, które wydzierżawiło ten teren samorządowi do prowadzenia działalności turystycznej, pozostawiając sobie nadzór na drzewostanami. Tym przykładem partnerstwa samorządu i lasów państwowych zakończyliśmy pobyt w gościnnych lasach Republiki Czeskiej.

Szczególne podziękowania dla Naszych przyjaciół Leśników z Czeskiego Towarzystwa Leśnego Pana Martina Poliki, Pana Zdenka Wacka, oraz Ryszarda Boćkowskiego , szczególne podziękowania składamy Panu Pavlowi Staremu - Dyrektorowi Wykonawczego Lasów Diecezjalnych Hradec Kralowe, Oraz Komisji do Spraw Współpracy z Zagranicą PTL: Panu Prof. Stanisławowi Małkowi, Panu Jakubowi Tomzie i Panu Wiesławowi Chmielewskiemu.